

LivOGlyst rapport 2012-2014

utgåve 2 30.5.2015

Prosjektnamn: Dynamiske Mosterhamn

Deltar i livOGlyst programmet som: hovudprosjekt
1. hovudprosjekt, 2. utviklingsprosjekt eller 3. assosiert prosjekt

1. Bakgrunn.

1.1 Kort skildring av kor prosjektet har si geografiske hovudtilknyting (stad eller fleire stader, bygd, grend, kommune).

Bygdeutviklingsprosjekt drive av Moster Grendautval, Mosterkirksen i Bømlo kommune.

1.2 Om lag kor mange menneske er involvert /kven er hovudmålgruppa?

Styret i Moster Grendautval + prosjektleiarar for Dynamiske Mosterhamn tel ca. 15 personar. Dersom ein tel med dei involverte i prosjekta kjem ein raskt opp i om lag femti personar som bidreg. I tillegg samarbeider prosjekta med anna frivillig arbeid på Moster som enno fleire personar deltek direkte i.

Målgrupper er generelt heile bygdesamfunnet (ca. 2100 innbyggjarar), både unge og gamle, men vedkjem også i stor grad besøkjande gjennom fleire av delprosjekta. Totalt antall berørte kan verte opp mot 10 000 per år.

Alle aldersgrupper er involvert.

1.3 Er desse fastbuande? Pendlarar? Bur dei også andre stader? Kven når de med prosjektet hittil?

Fastbuande og besøkjande, både fra Sunnhordlandsregionen og meir langvegsfarande. Hittil er festivalpublikum ved Mostraspel/Mostrafestival, ungdommar, bygdefolk, eldre, kulturpublikum, og mange andre nådde med prosjektet.

1.4 Kva for utvikling er ønskt- og var bakgrunn for søknaden (kort skildra)

- **Utvikle meir aktivitet og samarbeid på tvers av ulike grupper og generasjonar i samfunnet, gjere Moster til ein betre stad å bu.**
- **Legga vekt på å få til nye (eller reetablere gamle møtestader)**
- **Fokusere på heile samfunnet med både aktivitetar for ungdom, kulturelle tilbod, festival, handel, tettstadutvikling, fysisk aktivitet og bruk av natur og kulturminner.**
- **Fokus på å bruke og halde liv i sentrum og hamna i Mosterhamn som har komme litt i bakevja etter at ferjesambandet vart borte i 2001.**

1.5 Har det skjedd positive endringar som de meiner kan ha noko med prosjektet å gjere?

- **Gode turløyper, som er godt merka og kjekke å gå**
- **Auka bruk av Moster Amfi**
- **Nytt liv i ungdomsklubben**
- **Ny matbutikk etablert, aukande merksemd omkring å få teke ledige lokaler i sentrum i bruk**
- **Auka merksemd mot historie og kultur, spesielt marinarkeologi**
- **Mostrafestival etablert og halde 3 gonger, den 4.gongen er under vurdering for 2014 då det er musikal (West Side Story) på haustparten**
- **Positiv merksemd mot Moster frå resten av kommunen: «Det skjer mykje på Moster», og «Moster er svært aktive»**
- **Julearrangement med samarbeid mellom fleire lag i bygda arrangert for 2. gong i 2013. Gid utvikling.**

2. Prosjektorganisering

2.1 Prosjekteigar:

Moster Grendautval

2.2 Kva for organisasjonsform: (ideell stifting, grendeutval, bygdelag, halvkommunalt selskap mfl)
Grendautval

2.2 Organisasjonsnr.:

995 600 862

2.3 Samansetting av styre:

Moster Grendautval er eit valt organ i bygda etter vanlige prinsipp for valg av styre på kvart årsmøte.

I 2014 var styret samansett slik:

Leiar:	Roy Fimland
Nestleiar:	Kåre Spissøy
Styremedlemmer:	Tony Hidle, Merete Solås, Asbjørn A Sætre
Varamenn:	Reinert Røksund, Ingvald Grindheim, Grethe Sivertsen
Valnemnd:	Magnus Stavland, Arve Lilledal
Revisorar:	Rune Sivertsen, Magnus Stavland

2.4 Kven er prosjektleiar? Tilsatt når?

Kåre Spissøy, frå sommaren 2012

2.5 Er det prosjektgrupper, team eller liknande? Kva for?

Prosjektgrupper: Møteplassar, Tur og Friluft, Marinarkeologi og dykking, Tettstadplanlegging, Festival, Næringsutvikling, Santiago, Mostraparken

2.6 Ansvarsfordeling i prosjektet? (kort skildring)

Kvar prosjektgruppe er ansvarleg for planlegging, gjennomføring og rapportering.

2.7 Korleis medvirker kommunen/kven frå kommunen deltar? Har dei tildelt midlar?

Medverking med midlar, NOK 30 000 årlig til LoL, NOK 7-10 000 i driftsmidlar, NOK 20-30 000 i andre prosjektmidlar.

Deltaking frå næringssjefen Magne Raknes i nokre av aktivitetane. God dialog, men me ynskjer endå meir støtte og deltaking.

3. Måloppnåing.

3.1 Kort kommentar om kva som har vore overordna viktigaste måloppnåing

Mostrafestival etablert, tur og friluft svært aktivt, ungdomsklubben er på veg opp, fellesmøter med god deltaking, julesatsing med felles arrangement.

3.2. Særskilte satsingsområde, aktivitetar og måloppnåing innan entreprenørskapsutvikling i rapporteringsperioden

Aukande torg/marknadsaktivitet (ifm festival og julearrangement), Aukande interesse for å etablere kafé og andre aktivitetar i ledige lokale i sentrum (Blomsterbutikken, banke, gamle butikken).

Merksemda rundt Santiago-satsingane er svært positiv.

3.3. Særskilte satsingsområde, aktivitetar og måloppnåing innan mobilisering, trivsels- og bulyst-satsingar i rapporteringsperioden

- **Festival, skatepark, ungdomsklubb, Mostraparken/Juletre, Seminar «Livskraftige Samfunn» i samarbeid med Universitetet i Nordland**

3.4 Møteaktivitet i prosjektet og med brukarane i rapporteringsperioden

- **Folkamøte/årsmøte, infomøter (næring og tettstadplanlegging), festival, julearrangement, seminar**

3.5 Kompetanseuke- kursdeltaking eller arrangering i perioden

- **Seminar «Livskraftige Samfunn» i samarbeid med Universitetet i Nordland**

3.6 Deltaking i nettverk

- **Bømlo Næringsråd**
- **Bømlo Frivilligsentral**
- **LoL-samlingane**

4. Deltaking i andre program/prosjekt

4.1 Hvilke?

Bømlo Teater/Mostraspelet
Bømlo Frivilligsentral
Moster Museum
Gruveparken
Julearrangement i Moster Amfi

4.2 Kva vert gjort i livOGlyst prosjektet og kva sorterer under dei andre?

Alle våre prosjekt sorterer under Liv&Lyst, men greiner er med å deltar i dei andre. For eksempel i forbindelse med Mostrafestivalen er me deltagande i planlegginga og har ansvar for «eigne» deler av programmet.

4.3 Ev. tildeling av midlar frå andre?

Bømlo kommune
Gjensidige stiflesen
Finnås Kraftlag
Eidesvik Invest
Hordaland Fylkeskommune (tur og friluft)

5. Økonomi

5.1 Rekneskap

1.3.2012 – 31.12.2014

Budsjettpost	Budsjett 2012 1.3-1.3	Rekneskap 2012 1.3-31.12	Budsjett 2013	Rekneskap 2013	Nytt budsjett 2014	Rekneskap 2014
Prosjektleiing	kr 30 000	kr 30 000	kr 40 000	kr 37 500	Kr 50 000	Kr 37 500
Kompetanse tiltak	kr 20 000	kr 10 000	kr 20 000	kr 9 185	Kr 10 000	Kr 5 000
Fellesarrangement	kr 20 000	kr 11 900	kr 20 000	kr 28 370	Kr 20 000	Kr 32 818
Omdømme og identitet	kr 20 000	-	kr 30 000	kr 15 538	Kr 10 000	Kr 10 000
Møteplassar / Bulyst	kr 30 000	kr 4 573	kr 20 000	kr 72 766	Kr 30 000	Kr 15 490
Samlande kultursatsing	kr 5 000	-	kr 5 000	kr 20 000	Kr 20 000	Kr 20 000
Marinarkeologi	kr 10 000	kr 13 800	kr 10 000	kr 3 750	Kr 10 000	Kr 10 000
Mostrafestival	kr 30 000	kr 30 000	kr 30 000	-	-	-
Bygde og tettstadplanlegging	kr 20 000	-	kr 30 000	kr 1 000	Kr 30 000	Kr 5 000
Næringsutvikling	kr 20 000	kr 13 521	kr 30 000	kr 31 250	Kr 30 000	Kr 41 875
FOU satsing	kr 10 000	-	kr 20 000	kr 17 408	Kr 10 000	Kr 10 000
Prosjekt Røyskund		kr 20 000				
Santiago		kr 5 000				
Tur og friluft		kr 27 521		kr 31 100	Kr 40 000	Kr 46 537
Reise og anna		kr 11 759				
Sum	kr 215 000	kr 178 074	kr 255 000	kr 267 866	kr 260 000	Kr 234 220

Merknader til rekneskapen:

- **Regneskapsåret 2012** var kortare enn vanleg då det er overgang frå forskyvd regneskapsår til kalenderår frå 2012. Forbruket på totalt 178 074 er derfor ikkje mykje lågare enn forventa i budsjett.

- **Omdøme og identitet:** Stor aktivitet med både fellesarrangement, Facebook og nettside. Samarbeid med ungdomsklubben og Moster Amfi.
- **Møteplassar/Bulyst:** Me tok på oss å få renovert lokalet til den gamle ungdomsklubben for å engasjere ungdom og foreldre til deltaking. Arbeidet har engasjert omkring 20-25 ungdommar og 5-10 vaksne, og har pågått gjennom 2012 og 2013. Oppussinga har skjedd på dugnad og pengane har gått til naudsynte material, med anna nytt golv og varmepumpe. Arbeidet har skjedd i samarbeid med kommunen som eig bygningen, og med «Kaffiklubben», som også bruker lokalet til daglege samlingar for eldre menn. Det har vore medfinansiering frå Finnås Kraftlag, næringsliv og Bømlo kommune til dette arbeidet. Ungdomsklubben er opp og går.
- **Bygde og tettstadplanlegging 2012 og 2013:** I dette delprosjektet har det vore prøvd med invitasjonar til fleire møter for å få engasjert nok folk til å lage ei arbeidsgruppe. Handelsnæringane på Moster vart spesielt inviterte. Frammøtet vart for lite på desse møta. I kommuneplanen har det også vore vanskeleg å få forankra at Moster er ein tettstad som skal drive med tettstadplanlegging. Dette arbeidet er derfor ikkje komme så langt som me hadde håpa. Pengebruken er dermed også lav for denne posten.
- **Mostrafestival:** i 2012 vart det sett inn 30 000 frå gendautvalet til festivalkassa. Same beløp vart sett inn frå samarbeidspartneren Bømlo Teater. Når festivalen var gjort opp gjekk den i null, så desse midlane står i festivalkassa. Festivalen vart også arrangert i 2013 utan at det vart utgifter belasta vårt budsjett. Frå 2014 vert det arrangert Mostraspel og Musical annankvart år.
- **FOU satsing:** Me arrangerte eit stort seminar i februar 2013 innan samfunnsutvikling for å mobilisere til eit breiare perspektiv på samfunnsutviklinga. Det vart leigt inn prosessleiarar frå Universitet i Nordland. Andre satsingar som inneheld forsking, er Marinarkeologisatsinga og Santiago seminaret som vart arrangert på våren 2015. Midlane i 2014 er brukt til førebuing for dette.
- **Tur og Friluft:** Dette er ei svært vellukka satsing som framleis har stor aktivitet. Me valde derfor å behalde dette delprosjektet innan ramen på LoL både i 2012 - 2014. Dette delprosjektet har i tillegg til midlane frå LoL, også mykje medfinansiering frå Gjensidige stiftelsen og HFK friluft.
- **Samlande kultursatsing:** Midlane er brukt utvikling av eit nytt spel eller teaterstykke, basert på historia om Santiago, der møtet mellom skipbrudne Hollendarar og det middelalderske Mostrasamfunnet vert dramatisert. Stykket vert skrive av fotograf og filmskapar Lene Løtvædt. I tillegg reknar me ein del av aktiviteten med julearrangementet vår som samlande kultursatsing.
- **Næringsutvikling:** Midlane er brukte på eit forprosjekt for oppgradering av Røyksundkanalen som er ei natur og kulturperle og sterkt identitetsskapande for Bømlo. Dette prosjektet er eit forprosjekt for å planlegge ei oppgradering av seglingsløpet gjennom heile kanalen. Dette er ei stor investering som omfattar både sprenging av skjær, mudring av hovudlaup, sikring av murverk langs kanalen, og sannering/omlegging av vass og kloakkledningar. I mangel på tiltak og respons frå offentlig forvaltning har gendautvalet bestemt seg for å sjølve finansiere eit forprosjekt. Dette er kostnadsrekna til omkring 80 000 kr som vert fordelt over to budsjettår. Midlane vert teke frå finansieringsdelen som vert gitt av kommunen til prosjeket. Desse midlane kan brukast til fysiske investeringar. Satsinga har ført til at finansieringa av oppgraderinga, om lag 5 mill kr, no er i mål og arbeidet er i god gang.

5.2 Kva har gått til prosjektleiar?

30 000 kr i 2012, 37 500 i 2013, 37 500 i 2014

6. Medieomtale

Avisomtalar

Bømlø-nytt

MÅNDAG 30. mai

LES E-AVIS

TIPS OSS

BLI ABBONENT

KUNDESENTER

REGISTRER DEG

Svermland 15°
Vær fra yr.no

Meny

Søk

«Heile Moster» bryr seg om Moster

Svært mange mostringar tok turen til Amfiet torsdag kveld då grendeutvalet skulle presentera sine framtidsvyar og planar for bygda.

Frank G. Stenersen frank.stenersen@bomlo-nytt.no

Del på Facebook

Del på Twitter

Del på e-post

Publisert 16.03.2015 kl. 12.48.

Moster Grendautval inviterte torsdag til års- og folkemøte i Moster Amfi, og som vanleg når grendelaget skipar til møte, vart det smikfullt hus. Og vel så det. Det er ikkje til å undra over ei engasjementet for grendelaget sitt arbeid er stort. Laget har tatt på seg ei rekke viktige og spanande prosjekt som dei meiner skal bidra til å gjera Moster til ein enno meir attraktiv plass å leve og bu.

Mostringane hadde invitert både avtroppande rådmann Sverre Olav Svarstad og påtroppende rådmann Geir Aga til møtet for å ta del i diskusjonen og både styret og publikum hadde ei rekke spørsmål om kommunen sine planar og ambisjonar for bygda.

Trafikkiksingsarbeidet frå Reyksund til Moster var eit sjølv sagt tema på møtet, det same var arbeidet med å utbetre Reyksundkanalen. Her er ein allereie kommen godt i gang med prosjekten, og har sikra kantar flere stader langs innselinga. Måletøyden fekk sjå ein presentasjon over planane for å sprengje fleire fluer for å gjera kanalen djupare og kvar ein skal drive mudring. Grendelaget viste til at innselinga til Skogbu frå aust langt frå er eit forløkkahe syn for tilreisande båtturistar, og mostringane ønsker difor å utvide denne samtidig som dei vil gje innselinga eit estetisk løft.

- Trygg bru

Rådmannen fortalte også litt om framdrifta i Bemlopakken. Ikjøre minst er spørsmålet om den framtidige bruva over Reyksundkanalen og om den noverande er trygg, eit heilt tema på Moster.

- Eg er litt uviss på korleis ein ser føre seg trafikkavviklinga over Reyksundkanalen i byggeperioden, men kommunen har fått garantiar frå vegsettet om at det er heilt trygt å krysse over bruva, sa Svarstad. På spørsmål frå salen om vegutbygginga frå Gassasundet til Totland, kunne rådmannen fortelje at byggjestaart for denne strekka først var sett til 2020.

- Det er i alle fall framdriftsplanen i høve Bemlopakken, så får me sjå kor flinke mostringane er til å legge press på myndighetene, noko som må til dersom dette skal skje før, sa rådmannen.

Historisk spel

I 1588 skal skipet «Santiago» som var ein del av den spanske armada, ha gått ned utanfor Mosterhamn. Store deler av mannskapet skal ha blitt berga i land og tatt vel i mot av lokalbefolkinga. Så vennlege skal bygdfolket ha vore at det den dag i dag går historier om at enkelte mostringar sitt mørke hår og øye er eit resultat av kulturutvekslinga som følgde før spanskjolen kunne reise heim.

Grendeutvalet ønsker no å lage eit nasjonalt seminar om «Santiago» og har også planar om eit historisk spel om forliset. Prosjeket skal bidra til nye aktivitetar og setje Mosterhamn på kartet (teksten held fram under bilaget).

Rådmann Sverre Olav Svarstad og påtroppende rådmann Geir Aga orienterte om planane for ny veg på Moster.

Saknar aktivitetsleiar

Vaksenkontakt Merete Solås og ungdomsleiar Isak Mikal Grindheim fortalte om Moster ungdomsklubb sitt musikkprosjekt. Klubben har fått pengar til å kjøpe inn utstyr, og takka vera hjelpsame handverkarar som sjølje til dugnadsposten, skal det aller mestre no vera på plass. Tankar frå kommunen om å selje bygget med legesenteret der ungdomsklubben har sine lokale, har difor vore ei otte for enkelte.

- Tanken er at dei som er der i dag framleis skal vera der dersom bygget blir kjapt. Dersom det skulle vise seg vanskeleg skal me finna ein godt egna plass til å drive klubben, sa Svarstad.

I dag er klubben oppe og går takka vera velvillig innsats frå både unge og voksne. Folk stiller opp som vakter til dei ulike arrangementa, men vaksenkontakt Merete Solås fortalte at det var eit ynskje å få på plass ein lana aktivitetsleiar i klubben.

- Det er i dag mange frivillige med på dette arbeidet, men det er ingen vaksne som har oversikt og me må finne folk som er villige til å stille før kvart arrangement. Et det mogeleg å få på plass ein aktivitetsleiar i kommunal stilling? spurte Solås.

Geir E. Aga kunne ikkje love at han ville få politikarane med på dette.

- Me hadde aktivitetsleiar i Bømlø då det var flere kommunale ungdomsklubber her. I dag er det berre den i Langevåg som er i kommunen sitt eige. Eg har stor forståing for at dette er noko de ønsker å få på plass. Det er langt billigare å førebrygga enn å reparera, men eg skal ikkje legge skjul på at det vil bli ei utfordring å få ei slik stilling inn igjen på budsjettet, sa han.

Frustrerte sjåfarar

Aga fekk også spørsmål frå salen om kollektivtilbodet, og fleire meinte at Skyss si håndtering av mostringane grensar til skandale.

- Det er rett og slett forkasteleg at det ikkje går fleire bussar frå Gassasundet til Moster på ettermiddags- og kveldstid. Dersom ungdomen vil på kino eller skal bruke kommunale tenester som til dømes å gå i kulturskulen, ja, så må foreldra fram med bilnakklane og krysse dei dit. Et det planar om å få gjort noko med dette? ville ei mor ha svar på.

Sverre Olav Svarstad stadfesta at dette hadde vore eit problem, og peika på dei har vore i mate med Skyss om situasjonen ved flere høve.

- Skyss skal no endre på rutemåsteret sitt, og vil utfordra kommunane til å ta del i dette arbeidet. Me ønsker då å invitere grendelaga til å komme med innspel som må til ta med oss vidare til Skyss, sa han. Kommunalrådjeir Geir E. Aga la til at det er urimelig at innbyggjarane i Sunnhordland skal betale meir for biletten enn reisande nord i fylket, berre på grunn av dei ligg i ein anna taktsone.

- I tillegg har takstane auka med 15 prosent noko som betyr at kommunen får ei ekstrautgift på 500.000 kroner, pengar me ikkje har, sa Aga og strekte under at kommunen ville ha tett dialog med Skyss om både rutetilbodet og prisar framover.

Her fortel turlos Ola Jan Grindheim historia frå Synken og kalksteinsarbeidet (til høgre i bildeet).

Pilegrimsvandring til kalkgruve

Det var ein del folk som deltok på pilegrimsvandringa i år og. Turlos Ola Jan Grindheim fortalte litt historie om gruvearbeidet i Televik undervegs.

Grethe Kjosnes grethe.kjosnes@bomlo-nytt.no

Del på Facebook

Del på Twitter

Del på e-post

Publisert 04.05.2016 kl. 13.00.

Mellomalderens pilegrimar la ut på åndelege vandringer. Turen til Televik og Synken i Notlandsutmarka var òg ei vandring med eit anna åndeleg innhald undervegs. Her kunne folk få læra historie frå kalkgruvearbeid og alt det harde fysiske arbeidet som låg bak.

Turlos Ola Jan Grindheim losa ein gjeng på rundt tjue personar frå startplass ved gamle Salem i svingen og ned mot Televik der gruve drifta var før i tida. Det står framleis tydelege merke att i naturen. I tillegg er det ein flott plass å gå på tur ein solskinsdag. Det vart mange interessante stopp med spørsmål undervegs. Turlappa er også merka med informasjonstavler som fortel om gruve drifta.

Ein veteran som sjølv har jobba i Synken i sin ungdom var med òg. Han kunne supplera med minne frå den tid. Et par andre deltakarar kunne også sette seg tilbake i tid og minnes barndommen frå Televika. Så fekk turlosen det travelt med å rekka kyrkja der pilegrimsvandringa skulle avsluttast. Siste del av turen gjekk gjennom litt meir kronglete terregn med sole og over eit par gjerde der det var bygd opp trapp på begge sider så det vart litt enklare å komma seg fram. Dei som ikkje ønskte det kunne velja å snu og gå tilbake andre vegen.

Avslutningen var i gamle Moster kyrkje med ei lita religiøs samling. Slik som vel høyrer heime på ein tradisjonell pilegrimstur. Etter dette var det Reire som nytta havet til å avslutta med vikingsodd og vafflar i Moster Amfi.

- Turen var flott. Det var fint vær og ein flink forteljar. Det var veldig interessant, seier Asbjørn Knutsen.

Ved Moster gamle kyrkje vart pilegrimane mottekte av blant andre guide i Moster Amfi, Anne Vihovde.

Her blir pilegrimane godt mottekte ved Moster gamle kyrkje etter ei flott vandring i historisk landskap. Turlos Ola Jan Grindheim fremst i bildet.

Bømlingane tok godt imot TV2 på Vetahaugen.

Moster tok vel imot TV2

Kring 200 personar tok turen opp på Vetahaugen på Moster for å ta imot helikopteret frå TV2-programserien «Fly med oss». To modige ungdommar klatra like godt opp på steinkrossen for å helse Arne Hjeltnes & Co velkommen.

BFI: Håvard Hammarstrøm

Etter planen skulle helikopter komme frå Stord lufthamn Sørstokken og sveve over Mosterhamn i 1630-tida tysdag. Alt litt over klokka fire var det mange med norske flagg som hadde funne vegnen til steinkrossen på Vetahaugen. Men Hjeltnes & Co var forseinka, og dei som var tidleg ute fekk vente i nesten to timer før helikopteret endelig kom.

Driftige bømlinger

Det var mange som hadde fått med seg oppslag i Bømlo-nytt om at helikopteret ville ta turen innom Bømlo denne ettermiddagen, og Moster Grenadantval hadde oppmoda mostringane om å ta med seg norske flagg og møte fram. Den oppmodninga var det mange som fulgte. Det var også dei som hadde laga eit banner med Bømlo kommune sitt slagord «Driftige folk i vakker natur».

Dykaren på Vetahaugen
Ei tid attende presenterte lokalavisa eit intervju med

dykker Øystein Gjerde som tek flotte undervassfoto rundt Bømlo. Gjerde tok like godt med seg 20 kilo med utstyr på Vetahaugen og kleddde seg fullt dykkarutstyr for å reklamere for Bømlo Sportsdykkere. Medan mange av dei tynnkledd byrja småhunte i det klokka passerte 1730 hadde Gjerde det godt og varmt. Helst i varmaste laget.

Ambulansejäfer og våghalsar

Fantasiens var med andre ord stor blant dei som ynskte å hamne i TV-ruta. Ein mann som kom opp på Vetahaugen var ikledd ei grøn t-skjorte som fortalte at han var svensk ambulansejäfer.

Odd Asle Borlaug fortel til lokalavisat at han arbeide med ambulansejäfer i Halmstad i Sverige i halvannaa år. T-skjorta syner godt att, og det var årsaka til at han hadde teke denne på seg.

Velkommen til oss!

To ungdommar fann seg like godt ein stige og entra opp den 90 år gamle steinkrossen med litt hjelp frå kompisane som støtt stigen. Der hadde dei fantastisk utsikt, men etter kvart som ankomsten trekte ut byrja dei bli ein smule kalde i blestene.

– Kan nokon senda opp genseran min?

To runder over Moster

Om lag klokka 1745 kunne publikum endelig høyre motordurene frå helikopteret til Avinor. Store og små vinkta med norske flagg, og dei to unge oppå steinkrossen vinkta også.

Helikopteret tok seg god tid over Vetahaugen og sirkla rundt to gongar før det vart hengande nokre sekund over Vetahaugen. Ved Moster gamle kyrkje var det også andre skodelystne, deriblant ei buslast med turistar, som følgde med. Deretter forsvann

helikopteret sørover i retning Haugalandet.

– Det kitla godt

Torkel Eidet Vik (16) og Josef André Stokka (15) kom seg velberga ned frå steinkrossen.

– Det vart kaldt, men me hadde veldig fin utsikt, seier Torkel. Josef fortel at det var litt skummelt å sitje på stein-

krossen i byrjinga, men så gjekk det fint.

– Det ble litt, så det kitla godt, seier Torkel. Josef seier venetida var litt lang, men det var del vel verdt.

Dei to hadde håp om at dei hamna på TV-skjermen på TV2. Etter planen skulle oppaket frå Sunnhordland sendast i går kveld, onsdag.

Odd Asle Borlaug i grøn svensk ambulansekjorte og Øystein Gjerde i dykarutstyr på Vetahaugen.

Avisomtalar i 2013

Bømlonytt 2.2.2013:

Vil ha levande og livskraftige lokalsamfunn

Korleis gjera Bømlo til ein endå betre stad å bu? Det er eitt av fleire spørsmål seminaret Livskraftige samfunn tek for seg på tysdag.

Btu: Nils-Tore Sele

Moster Grendautval-prosjektet Dynamiske Mosterhamn, Bømlo Frivilligsentral og Bømlo kommune går saman om å arrangera seminaret Livskraftige samfunn i Moster Amfi tysdag kveld. Det tek for seg tema innan økonomi og samfunnsutvikling. Professor

Ove Jakobsen og førstelektor Øystein Nystad frå Universitet i Nordland kjem, for høvesvis å halda foredrag og å leia forsamlinga gjennom ein kreativ prosess denne kvelden.

– Seminaret er ope for absolutt alle. Målgruppa er alle som er opptekne av korleis me kan gjera det betre å bu i grendene våre. Me har spesielt invitert unge og skulesektoren i Bømlo. Det same gjeld for næringslivet og alle grenda-laga på Bømlo. Me har i tillegg sendt ut invitasjonar til resten av regionen, særleg naboane våre i aust, Sveio og Stord, seier Kåre Spissøy frå

Dynamiske Mosterhamn og Moster Grendautval.

Seminaret er ein del av ulike jubileumsarrangement i heile kommunen utover året, som markerer at Bømlo kommune er 50 år i 2013.

– Me trur at dette er eit seminar som kan gi dei som kjem innspel til fleire aktuelle saker i regionen. Eit døme er skulepolitikk. Me har Littabe skule som kan bli nedlagt på Stord, og me har Bømlo vidaregående der det kan bli både nedlegging og flytting av skuletilbodet, seier Spissøy.

Bømlonytt 7.2.2013:

Dynamisk dialogkveld

– Me vil at Moster skal bli ein betre stad å bu for alle. Seminaret i dag er del av ei mobilisering for å få fleire med, sa Kåre Spissøy frå Moster Grendautval-prosjektet Dynamiske Mosterhamn om Livskraftige samfunn i Moster Amfi, tysdag kveld. Det blei ein kveld der den gode samtalet stod sterkt. **Side 9**

Kafevert Grete Rydningen Megster (midten) hadde ansvaret for at den gode dialogen gjekk greitt ved eit av kafeborda i Moster Amfi.

Gode samtalar om godt liv

Med å samtala i lag, bli kjende med kvarandre, dela og utvikla tankar og idear, kan ein få starten på utviklinga av eit godt samfunn for framtida.

Bnr: Nils-Tore Sele

Inngressen til denne artikkelen er eit forsøk på ei oppsummering av kva seminaret Livskraftig samfunn som blei avholdt kveld, arrangeret av Dynamiske Mosterhamn, Bemlo kommune, Bumlo Frivilligentral og Moster Amfi, eigentleg handla om. Hovudtanken bak seminaret var å finne ut kva som må gjernast for å få Moster og andre område av kommunen til å bli endå betre stader å bu.

Til å hjelpe seg med seminaret, hadde arrangementene knytt til seg professor Ove Jakobsen og forsteltelektor Øystein Nystad frå Universitetet i Nordland. Deira bodskap er at vidare økonomisk vekst ikkje er det som må til. Snarare tvert imot.

Startar ein prosess

Deltakarane på seminaret, 42 i talet, var samla til kafédialog i Moster Amfi. Her snakka dei om tema som nettværk, kva ein kan gjera for å få nye folk til å bli godt integrerte i lokalsam-

funnet og til sist kordela ein ser for seg samfunnet i 2050.

– Me starta med dette oppleggat i 2007. Dette er vel den fortjande kafédialogen me har. Dette oppleggatet er laga til slik at dei som er med, blir kjende med kvarandre, pratar i lag og på den måten hevar seg over grensene me har i det dagleg. Du veit, på sitt komkomstar som dette, set me oss helst i lag med menneske som ikke er godt. Ha! Mir dei som er med, ordne over fleire bord, og vert slik godt kjend med andre. Oppleget fungerer fint, og der me har vare, held dei gjerne fram med liknande arrangement seinare, seier skulerketor Øystein Nystad til Bumlo-nytt.

Optimal livskvalitet

Nistad hadde eit overoppsyn med kafédialogen. For det, hadde professor i økologisk økonomi, Ove Jakobsen, halde foredrag i Amfisalen.

– Det økologiske fotavtrykket frå kvar og ein av oss blir berre større og større. Det er klart at veksten i verda må reduserast. Det såg ein alt i 1790. Adam Smith sa då at veksten ikkje kan føregå for altid. Det kjenner eit punkt der grensa er nádd, sa Jakobsen.

– 30 år med undersøkingar frå mange land viser at me alle

har eit optimalt punkt for lukke og livskvalitet. Når den grensa er nádd, aukar ikkje livskvaliteten vårt sjølv om me materielt sett får det betre, poengterte han.

Også i antikken var dette samtalene. Jakobsen viste til Aristoteles sine tankar for 2.500 år sidan, om at eit samfunn var harmonisk dersom det var sjøforsynt og prega av miethald.

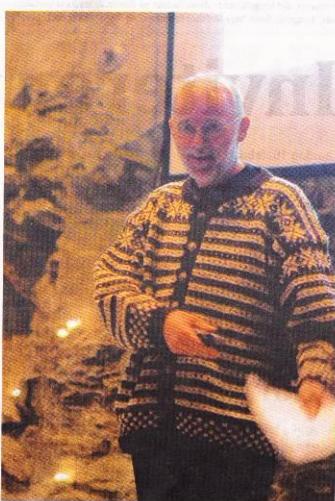
– Alt er integrert i alt, sa Aristoteles den gongen, framheva Jakobsen.

– Me er alle avhengige av andre, og me er nøydde til å samhandla dersom me vil få noko til, sa han.

– Mangje vil seia at meinings med livet er å ha eit perspektiv på det som skjer utanfor seg sjølv.

Kommunalråd Geir E. Aga opna seminaret, og syntet foredraget til Jakobsen var tankevekande.

– Bemlo kommune har fokus på folkehelse og det gode liv. Kommunen si oppgåve er å vera med å sikra dette for den einskilde, og gje rammer for det gode liv i fellesskap med andre, meinte han.

Øystein Nystad fra universitetet i Nordland, understreker kor viktig dialogen mellom menneske er. Like viktig som å snakka sjølv, er det å lytta skikkeleg til kva andre menneske seier til deg.

Bømlonytt 12.3:

Klubbedubben kan få nytt liv

– Ungdommene må vera med, elles får me det ikkje til, seier Kåre Spissøy i Dynamiske Mosterhamn. Sist veke var han ein av åtte på eit møte som hadde som føremål å få blesa nytt liv i fritidsklubben på Moster, Klubbedubben. Det er eit flott initiativ som me vonar ungdommene sjølv set seg mon i. Dynamiske Mosterhamn har 15.000 kroner til disposisjon som ungdommene kan få bruka til å pussa opp dei tidlegare klubblokala. Og han har sjølv sagt heilt rett, Spissøy, ungdommene sjølv må vera med.

Difor reknar me faktisk med at dei møter gute- og jente sterke opp når grøndelaget inviterer alle ungdomsskuleelevene til møte for å høyre dei sine meningar. Vil dei ha kafé, vil dei ha filmkvelder? Vil nokon spela i band eller vil dei berre ha ein stad å motast for å prata? Klubbedubben har lege nede nokre år, men fortener absolutt å stå opp att or oska.

Det er eit yrande barne- og ungdomsliv om kveldane kringom på dei mange bedehusa i kommunen. Og ere vera alle dei vaksne som står på og jobbar for at dei som er har lyst å ta turen, har hove til det. Det er ingen liten dugnadsinnsats det er snakk om. Det finst også flust opp av andre organiserte tilbod, der ikkje minst idrettsslagene er blant dei som står på og organiserer aktivitetar for små og store.

I dag vil me gjerne slå eit slag for dei i alderen 13 til 18 som ikkje er organiserte sju kveldar i veka, men som har tre-fire kveldar der dei berre vil hengja ute og prata med venner. Slappa av med litt musikk, eller spela eit slag bordtennis. Heilt uformelt. Kvar skal dei ta veggen? Så viðt me har greidd å finna ut er det berre på Langevåg dei har ein aktiv fritidsklubb. Ifølgje bømlo-kommune, no møter det opp 40–50 unge på klubben i Bygdetunet ein gong i veka. På Svortland har me ikkje funne noko aktiv fritidsklubb.

Det trengst engasjerte menneske til å dra i gang, og engasjerte sjeler til å halda klubben i gang.

No prøver dei på Moster og me håpar sterkt dei lukkast. At dei unge vert med. For det fortener dei.

Vil pusta liv i Klubbedubben

– Det er no eller aldri. Me kan få liv att i fritidsklubben, men mostra ungdommen må vera med.

Bnr: Nils-Tore Sele

Onsdag kveld i ferre vegen arrangerer Dynamiske Mosterhamn eit møte for å loddar stemningsrunde å få i gang at fritidsklubben på Moster, Klubbedubben.

– Me var åtte til stades på møtet i klubblokala, det gamle postkontoret på Moster. Eg syntet det er grunn til å vera optimistisk. Det er også mange som ikkje er så mange. Dette er ein fin start, det. Mc hadde eit godt møte, og mellem dei som var til stades var to ungdommar og fire engasjerte

førelere. Me var to fra Dynamiske Mosterhamn, fortel Kåre Spissøy i Dynamiske Mosterhamn til Bumlo-nytt.

Han opplyser vidare at fritidsklubbkjemparane vil samla alle ungdomsskuleelevene.

Mange skuleelever informasjonsmøte på skulen om kva

som er på gang. Spissøy vonar at dette verkeleg vil tenna engasjementet hos lokalgemenskapen.

– Dei må vera med, elles får me det ikkje til. Å vera med i det som skjer på fritidsklubben kan gjeva både aukla sjølvkjensle og meistring for ungdommen. No har vi etappes 15.000 kroner som kan brukast til å pussa opp klubblokala og kjøpe mobilar. Det som skal skje, vil me at ungdommene skulle avgjera. Det er dei fritidsklubben er til for. Me vaksne er med

for å tilretteleggja, og for egen del er eg veldig engasjert og vil jobba for å få i gang at fritidsklubben på Moster.

Spissøy fortel vidare at ungdommene må inn for å bestemme framme for fritidsklubben på Moster.

– Vil dei ha kafékvelder, eller er filmkvelder ein idé? Det er mykje å tenkja på når det gjevd kva ein vil ha. Kanskje må også namnet endrast, me får sjå, seier ein engasjert Spissøy.

Aktivitetene ved fritidsklubben på Moster har lege nede i flere år. Spissøy meiner det er på høg tid å få klubben i gang

Kåre Thoresen Spissøy trur at fritidsklubben på Moster vil komma i godt gjenge att. Foto: Nils-Tore Sele

i løpet av denne månaden er i gang med å setja i stand lokale aktivitetar. – Vona er at

Haugesunds avis 3.11.2012:

Dameskipet, kalla
dei skuta som
gjekk ned ved
Moster i 1588.
Ivrige sports-
dykkar leitar
etter spor.

ARMADASKIPIET «SANTIAGO» giekk ned ved Moster 18. september 1588, etter at den stolte spanske armada gjekk i opplyse.

«Santiago» var et forsyningsskip og med sine 30 meter eit av dei største i flåten. På grunn av at 32 av sjomenene hadde komne med seg om bord vart det kalla dameskipet.

«Santiago»

■ Eit av dei største skipa i Den spanske armada.

■ Bygd i 1551 – var nederlandsk, men rekvirert av spanske myndigheter.

■ Segla i forsyningsskvadronen og hadde 116 personar om bord: Sjømenn, offiserar, stallgutar – og 32 soldatkoner. Difor vart skipet kalla «de nao das damas» – kvinneskippet.

■ Havarerte nær land ved Mosterhamn og alle vart redda.

► **ALLE DEI 116** overlevde og vart tekne godt imot av lokalbefolkinga. Spanjolane vart verande på Moster i fleire månader. Dei fleste reiste heim at uts på vinteren, og fortalde at dei var blitt tekné vennleg imot, trass i at mostringane var protestantar og dei sjølv katolikkar.

Truleg hang katolikismen framleis såpass igjen blant folk at spanjolane vart sett på som trusbror?

Etter rapportane frå dei som vende attende til Spania skal det altså ha vore eit fredeleg møte folk mellom på den norske vestkyst for 424 år sidan. Så fredelag at ein del slo seg ned på Moster og kan vera årsak til enkelte vestlendingar sin mørke utsjånd, kan ein lese i gamle dokument. I alle høve er ordtaket «ha spanskebloed i armen» godt kjend på Bømlo.

LARS EINAR HOLLUND i Bømlo Sportsdykkere har lenge vore oppteken av historien om «Santiago».

– Me veit at det gikk ned ved Moster. På eit Armada-kart frå 1590 er det markert vrak her, men ikkje helt nøyaktig kor det ligg.

– Etter at eit anna gammalt skip vart opp-

daga i 1991 ved Troytarosen utanfor Grindheimsvågen, går me ut frå at dette kan ha vore ei vanleg uthamn, dit skip kan ha sokti dårleg ver. Det fekk namnet Mostraskipet – og fleire meinte at det kunne vera «Santiago». Men funn av gjenstandar frå Mostraskipet stemmar ikkje med Den spanske armada sitt tokt mot England, seier Hollund.

BØMLO SPORTSDYKKERE valde nordre hamn ved Troytarosen, like ved Mostraskipet, til sin første leiteoperasjon etter «Santiago». Dykkarane kom frå Odda, Kvinnherad, Bergen og Bømlo.

– Dette er fyrste gong me dykkar etter «Santiago», og me veit jo ikkje kva me vil finne. Håper er å finna skipet, men me reknar med mange spennande funn og mykje kjekt fer den tid, seier Hollund, som saman med Kåre Spissøy frå Dynamiske Mosterhamn støder gjenstandar som dykkarane kjem opp med: Eit lårbein frå ein sau, små plankebitar, flasker – og noko som kanskje er ein del frå ei eks.

– Me skal ha mykje moro før me til slutt finn sjølv skipet, meiner dykkarane.

8 LØRDAG 3. NOVEMBER 2012

Den spanske armada

■ Ein krigsflate som Filip 2 av Spania sendte mot England i 1588, dels for å hemme Maria Stuart, dels fordi dronning Elizabeth støtte nederlendarane i striden mot Spania.

■ Flåten, som tali 130 store og 30 små krigsskip og ein mannskapstyrke på ca. 30.000, stod under leiring av hertugen av Medina Sidonia.

■ En del av flåten blei øydelagt av engelskmennene i Den engelske kanalen, og mange skip forliste då armadaen forsøkte å gå nord om Skottland; fartøya dreiv enkeltvis omkring, heilt nord til Noreg.

■ Berre halvparten av flåten nådde heim.

■ Det har sidan, og heilt opp til våre dagar, vore funne vrakrestar av armadaen.

■ Nederlaget markerte slutten på Spanias hærdomme på havet, og opna samtidig for det britiske.

■ Den viktigste som engelskmennene sette ut for å speide etter armadaen på sarkysten av England, blei halde opp i flere hundre år etter at armadaen var slått.

Kjelde: Store norske leksikon

ARMADAEN 1588. Detta är kart från 1600-talet där vissa placeringar är fel. Den spanska armaden reser sig från Spania och passerar förbi Portugal, sedan över Atlanten och vidare mot Irland, Irlanda, Storbritannia och sedan vidare mot Norge. Kartan är från 1600-talet och visar dessutom vissa steder som inte finns längre.

«SANTIAGO» SOM TEATER

«ETT SKIP MED 116 personar frå Spania forslid ved Mosterhamns kystlinje. I ein periode frå september 1588 til nyår 1589 må desse 116 menneska bu og leve i ein liten landsby på Vestlandet. Ei slik integrering av etniskt på denne tida, fordi den spanske armadaen var hovedsaklig nordmann, reformerte lutheraner (det er usikker om reformasjonen har nådd Mosterhamn på denne tida). Spanjolane er bevandra i ei verd kor trykketeknik og boker er alminneleg. I Noreg i 1556 finns 96 eksemplar av Bibelen, alle på latin».

Dette er bakgrunnen for at Lene Lotvedt fra Bergen, med slektsrøter frå Bømlo og hyrde på Moster, ønskjer å skrive manus til eit teaterstykke om tematikk rundt «Santiago».

– Gjennom folk på Moster er eg blitt kjend med denne historien og tykkjer det er faszinerende og spennande, seier Lotvedt, som er utdanna dramaturg og fotograf.

Ho har tidlegare også skrive filmmanus og jobba som produsent.

EFTER SAMTALAR MED folk frå Moster gikk Lene Lotvedt i gang med å soke om middel, i samarbeid med Moster Grennautval og Dynamiske Mosterhamn. Bømlo kommune har løvd 5.000 kroner. Det er også sokn i Hordaland fylkeskommune. Den kulturelle rådningen og Liv og Læringsrådene på Moster.

– Personar me får positive svar vil eg gå i gang straks, og reknar med å ha manus ferdig i februar 2013. Eg tenker det som ein musikal, helst med musikk av lokal komponist, seier Lotvedt.

– Lene Lotvedt og Moster Amfi vil vera nærmiljø-senter for ei «Santiago»-forestilling, men at den også bør kunne spelast andre stader i Bømlo eller elles i Hordaland.

MANUS: Lene Lotvedt håpar å kunne gå i gang straks med manus om historien rundt «Santiago».

FOTO: PRIVAT

10 LØRDAG 3. NOVEMBER 2012

GAMMAL: – Denne flaska er handlagd, og ganske gammal. Men sikkert ikke frå 1500-talet, seier Lars Einar Hollund i Bømlo Sportsdykkere, som arrangerte dykkjagden denne laurdagen.

Ting skjer på Moster!

Det er no teke fleire initiativ for at heile Moster skal utvikla seg vidare på mange ulike vis. Med utspring frå Moster Grendautval og med støtte frå livOglyst og Bømlo kommune er prosjektet Dynamiske Mosterhamn starta opp.

Stein-Erik Ovesen

Gjennom prosjektet Dynamiske Mosterhamn har Moster Grendautval som mål å skape samarbeid på tvers av ulike initiativ. Dette slik at det skal verha ei stor og omfattande utvikling på Moster i tida som kjem. I desse dagar vert mostringane informerte litt om prosjektet i form av ein brosjyre som vert distribuert til alle husstandar, og som har den tala tittelen «Ting skjer!». I denne brosjyren vert dei peika på at Moster gjennom meir enn tusen år har vore verktak for mange og store hendingar, også gjennom periodar med store endringar. Et slikt endringstid er det kanhenda no for Moster, der det gjennom dei ti siste åra har vore ein del funksjonar og tiltak som har forsvunne. Men samstundes har mange nye aktivitetar vorte etablerte i nye område. Såleis kan det kanhenda vera ei slik endringstid no. Og prosjektet Dynamiske Mosterhamn er eit arbeid som er starta opp for å leggja til rette for utvikling, gjerne oppmuntra til nye aktivitetar, vi-

ein arena der det er lov å tenkja på korleis mostringane sjølje ønsker at Moster skal vera om ti år, femti år og kanhenda så langt fram som om hundre år.

Sju personar

Det er sju personar som har teke på seg å vera tilretteleggjarar i seks forskjellige prosjektkontrollteam som til saman utgjer prosjektet Dynamiske Mosterhamn. Alle desse sju personane er i brosjuren grundig presenterte m.a. med biletet, namn og korleis dei kan kontakta. Det er også litt presentasjon av desse seks underprosjekta. Rolf K. Bjørklund er tilretteleggjar for prosjektet «Kultur og historie», medan Bjørn Mikal Dahl har med prosjektet «Grueparken» å gje. «Tur og friluft» har Knut Magne Totland og Sissel Johannessen som tilretteleggjarar, medan Kåre Spissøy er tilretteleggjar for prosjektet «Næringsliv». Grete Rydningen Møgster (på flyttefot til Moster) er tilretteleggjar for prosjektet «Bulyst», me-

ningstu m. Og prosjektet Dynamiske Mosterhamn er eit arbeid som er starta opp for å leggja til rette for utvikling, gjerne oppmuntra til nye aktivitetar, vidareutvikla det som er og skapa

dan Geir Arne Hilt har tilrette-

TILRETTELEGGJARAR: Med i prosjektet Dynamiske Mosterhamn er det sju tilretteleggjarar som har ansvaret for seks ulike underprosjekta. Her er fire av dei samla til samtal med BØMLO-nytt nyleg, frå venstre Knut Magne Totland, Kåre Spissøy, Geir Arne Hilt og Rolf K. Bjørklund. Dei tre som ikkje var til stades då biletet vart teke er Bjørn Mikal Dahl, Sissel Johannessen og Grete Rydningen Møgster.

legjarsvaret for prosjektet «Informasjon».

Kom med innspel!

Alle mostringar, og sjølv sagt også alle andre, vert oppmøda om å ta kontakt med desse tilretteleggjarane for å koma med ulike innspel, tankar og idear.

derson det er ønske om enno breiare fokus, er det fullt mogleg å kunne etablere fleire slike team og få med fleire tilretteleggjarar. Det heile er meint å skulle tilpassast det som mostringane sjølv vil arbeida med, og prioritera i tida som kjem, slik at heimstadene deira vert ein god og

gjestfritt og ønsketekomande reisemål. Det er lagd opp til diskusjon på ei eiga Facebook-side, og Moster Grendautval har også meir informasjon på internettet www.mosterhamn.no.

men informasjon på internettet da www.mosterhamn.no

tilpassast det som mostringane sjølv vil arbeida med, og prioritera i tida som kjem, slik at heimstadene deira vert ein god og inkluderande plass å bu og et

Lokalt engasjement og optimisme

- Med prosjektet Dynamiske Mosterhamn vil me utvikla vår eigen heimstad, gjennom lokalt engasjement. Me vil skapa forventningar, me vil spre optimismen og få til ei utvikling. Samstundes skal me alle saman ha det kjekt på vegen.

Stein-Erik Ovesen

Dette vart siege fast då BØMLO-nytt nyleg møtte fire av dei sju tilretteleggjarane i prosjektet Dynamiske Mosterhamn. Det hadde då informert om prosjektet under julekaféen som vart halde i Moster Amfi og som samla særskilt mykje folk. Det gjorde dei greit for tankane om at mostringane i fellesskap skal få til mykje i åra som kjem, og dei delte ut informasjonsbrosjyren som nettopp var komne frå trykkeriet. Så slik sett vart dette ein slags «öffentleg start» på det heile, sjølv om det allereie har vore arbeidet i ei års med det som no har fått namnet Dynamiske Mosterhamn.

Dugnadsinnsats

Det vert fortald at prosjektet Dynamiske Mosterhamn har sitt utspring frå Moster Grendautval. Og etter tips frå næ-

ringssjefen fekk ein veta om livOglyst-prosjektet, som Landbruksavdelinga hos fylkesmannen, Hordaland fylkeskommune. Innovasjon Norge og Sparebanken Vest med og støtar til dette underprosjekta. Dette er eit bygdutviklingsprosjekt, som prosjektet Dynamiske Mosterhamn har fått vera medlem av. Frå livOglyst har ein fått 75.000 kroner og frå Bømlo kommune 70.000 kroner. Dette skal gå til drifta av prosjektet, men det vert understreka at sjølv arbeidet går føre seg som dugnad. Og det er alt lagd ned over tusen dugnadstimar.

Ikkje ferdigspikra

Grunna utviklinga og ulike endringar, har me mista ein del ting dei siste ti - femten åra, og no vil me skapa liv og røre, og dynamikk. Me har Moster Amfi, grueparken, kyrkje, fraktfart, kalkgruver, grunderkultur, beliggenhet og andre ting, og

Moster er ei perle som ligg midt i leio. Difor er det no viktig at grunneigarar og alle andre på Moster skal ha eit eiga tilhøve til det som kan og bør og må skje her i bygda, seier den svært saksynte gjengen frå Dynamiske Mosterhamn. Dei strekar under at denne oppstarten med utdeling av brosjur, kontakt med bedriftar og foreningane og det å dra alle folk med i arbeidet er for at ein i fellesskap skal få til den vidare utviklinga av bygda og saman ta dei naudsynte beslutningane og initiativ. Det er ikkje noko som er ferdigspikra, berre ein start, og det er snakk om eit dynamisk prosjekt som kan utvikla seg etter kvart som folk vil vera med. Dessutan vert det peika på at dette er i samsvar med det som Moster Grendautval kom med i 2009 som innspel til kommuneplanen.

Moster skal vera ein god plass å bu. Men då må ein også ha næringsliv, høve for handel, et visst tilbod innan mange felt, og kulturaraktivitetar. Ein vil ha ung entreprenørskap inn i skulen, slik at elevere kan vera med på å utvikla framtidia si. Ein vil syta for turistinforma-

sjon som gjeld Moster, det skal lagast ferdig eit omfattande nett av turleyper, og ein vil gijerne ha plass ting i samband med prosjektet Steinrikket Bømlo. Det er mange forskjellige fysiske prosjekt som er aktuelle å få til, men veldig viktig i samanhengen er også dei haldningane og det samhald som kan vera resultatet av eit slikt felles arbeid. Det vert presiserat at det er viktig å gje signal til politikarane og kommunene om kva ein ønsker på Moster, og ein presiserer at eit godt utvikla og tilrettelagd Moster vil styrkja heile kommunen – og heile Sunnhordland med.

Skal vera kjekt

– Me har stor tru på at dette vil føra til gode synergiar, og me vil utvikla vår eigen stad gjennom lokalt engasjement. Me vil skapa forventningar, spre optimismen og få til ei utvikling. Samstundes skal me alle saman ha det kjekt på vegen, strekar dei fire representantane for Dynamiske Mosterhamn under.

God plass å bu

Moster skal vera ein god plass å bu. Men då må ein også ha næringsliv, høve for handel, et visst tilbod innan mange felt, og kulturaraktivitetar. Ein vil ha ung entreprenørskap inn i skulen, slik at elevere kan vera med på å utvikla framtidia si. Ein vil syta for turistinforma-